Φιλανθρωπικὰ Ἱδρύματα τῶν Πατρῶν, προσφέροντα εἰς τὴν κοινωνίαν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας, μετὰ ἀγωνίας ἐπιτελοῦν τὸν ὑψηλὸν προορισμόν των, λόγῳ οἰκονομικῆς καχεξίας. Τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ λειτουργῇ τὰ Ἱδρύματα αὐτά, δὲν θὰ πρέπει νὰ τὰ ἐνισχύῃ κάπως ἀξιολόγως;

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Οἱ ἐπισκέπται τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων, ἀπερχόμενοι ἀπὸ τὸ "Ἱδρυμα, ἴσως αἰσθάνωνται δυσθυμίαν. Ἀσφαλῶς ὅμως ὠφελοῦνται πολύ, διότι ἡ θέα τῶν ἀνιάτων τοὺς θέτει πρὸ τῆς ὡμῆς πραγματικότητος: τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος! Καὶ ἡ σκέψις αὐτὴ πιθανὸν νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἐπισκέπτην εἰς συναίσθησιν διατί ζῇ...

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΡΜΑΤΙΣΤΟΥ ΖΩΗΣ

Η ΝΕΥΡΙΚΗ ΚΑΤΑΡΡΕΥΣΙΣ ΥΠΟΥΛΗΜΑΣΤΙΞ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣΜΑΣ

ΨΥΧΟΛΟΓΟΙ ΚΡΟΥΟΥΝ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟΝ ΕΧΕΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΗΣ Η ΝΟΣΟΣ

ΠΑΡΙΣΙ. — Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἐπικίνδυνες καὶ ὕπουλες ἀσθένειες τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἡ νευρικὴ κατάρρευσι. Γάλλοι ψυχολόγοι καὶ νευρολόγοι κρούουν τώρα τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου γιὰ τὴν ἀσθένεια αὐτὴ ποὺ ὑπονομεύει ἑκατομμύρια ὑπάρξεις τῶν πολιτισμένων κυρίως χωρῶν.

Ἡ νευρικὴ κατάρρευσι δὲν ἔχει ὅπως τονίζουν οἱ Γάλλοι ἐπιστήμονες καμμιὰ σχέσι μὲ μία παροδικὴ νευρικότητα ἢ πτῶσι τῶν δυνάμεων. Εὐτυχῶς ἄλλωστε γιατὶ ἡ πραγματικὴ νευρικὴ κατάρρευσι εἶναι μιὰ σοβαρωτάτη ἀσθένεια ποὺ δυστυχῶς οὔτε οἱ ἀσθενεῖς οὔτε ὅλοι οἱ γιατροὶ λαμβάνουν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν.

Τὸ κέντρο αὐτῆς τῆς ἀσθενείας βρίσκεται στὸν ἐγκέφαλο καὶ μάλιστα στὴ βάσι του ὅπου εἶναι οἱ λοβοὶ τῆς ὁρέξεως, τοῦ ὕπνου, τῆς ἀναπνοῆς, τῆς κυκλοφορίας.

"Οταν ἡ περιοχὴ αὐτὴ τοῦ ἐγκεφάλου δὲν λειτουργεῖ φυσιολογικά, ὅταν χάνῃ τὸ ρυθμό της, ἡ νευρικὴ κατάρρευσι ἀποτελεῖ γεγονός.

Πρέπει μάλιστα νὰ τονισθῇ ὅτι στὴν περιοχὴ αὐτὴ τοῦ ἐγκεφάλου ὑπάρχει καὶ τὸ κέντρο ποὺ ρυθμίζει τὴ συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν καλὴ ἢ κακὴ τους διάθεσι.

Ἀλλὰ ἡ ἀσθένεια τῆς περιοχῆς αὐτῆς τοῦ ἐγκεφάλου ἔχει ἀντίκτυπο καὶ σὲ ἄλλα νευρικὰ κέντρα, ὥστε συχνὰ καὶ ὁ ἀσθενὴς καὶ ὁ γιατρὸς νὰ νομίζουν ὅτι πρόκειται γιὰ ἄλλη ἀσθένεια.

Ἕνα ἄτομο π.χ. ποὺ ὑποφέρει ἀπὸ νευρικὴ κατάρρευσι μπορεῖ νὰ παραπονῆται γιὰ πόνους στὸν αὐχένα καὶ στὴν πλάτη. Λύτὸ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσῃ ἕνα γιατρὸ στὴ διάγνωσι ἀρθριτικῶν ἢ ρευματισμῶν. Μπορεῖ ἐπίσης νὰ παρουσιάζῃ διαταραχὲς τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, ποὺ ὁδηγοῦν στὴ διάγνωσι μιᾶς ἀσθενείας τοῦ ἥπατος ἢ τῆς χοληδόχου κύστεως.

Οἱ πόνοι ὅμως αὐτοὶ καὶ οἱ διαταραχὲς ὅταν συνοδεύωνται καὶ ἀπὸ ἄλλες ἐκδηλώσεις ἀποτελοῦν συμπτώματα νευρικῆς καταρρεύσεως.

—Κοιμᾶται ἄσχημα καὶ λίγο. Ὁ ὕπνος διακόπτεται ἀπὸ ἐφιάλτες καὶ ἄφθονους ἱδρῶτες.

—Δὲν ἔχει ὄρεξι.

—"Εχει τὴν ἐντύπωσι ὅτι μιὰ μικρὴ μπάλλα ἀνεβοκατεβαίνει μεταξὺ τοῦ λάρυγγος καὶ τοῦ οἰσοφάγου του.

Ὑποφέρει ἀπὸ παχυσαρκία καὶ πόνους τῆς καρδιᾶς.

—Δὲν ἔχει πιὰ καμμιὰ σεξουαλικὴ δραστηριότητα.

—Εἶναι πάντοτε κουρασμένος καὶ σὰν ζαλισμένος. Κάθε του προσπάθεια τοῦ στοιχίζει πολύ.

—Λαχανιάζει πολὺ εὔκολα.

—Τὸ περπάτημα καὶ ἡ ὄρθια στάσι τὸν ἐξαντλοῦν.

Σ' αὐτὰ τὰ βασικὰ συμπτώματα προστίθενται καὶ μερικὰ δευτερώτερα: Πτῶσις τῶν δοντιῶν καὶ τῶν μαλλιῶν, νύχια ποὺ σπᾶνε πολὺ εὔκολα, δέρμα ἰδιαίτερα ξερό...

Ἡ νευρικὴ κατάρρευσι ὑπονομεύει κυρίως τὸν ψυχισμὸ τοῦ ἀτόμου.

Ἐκεῖνος ποὺ ὑποφέρει ἀπὸ νευρικὴ κατάρρευσι εἶναι βαθύτατα δυστυχής. Ἔχει τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὅλες του οἱ δυνάμεις τὸν ἐγκατέλειψαν.

Τοῦ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ συγκεντρωθῇ στὴ δουλειά του. Σὲ πολλὲς μάλιστα περιπτώσεις τοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐργασθῇ.

Ξεχνάει τὰ πάντα, τοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ μιὰ συζήτησι ἢ νὰ λύσῃ ἕνα πρόβλημα.

Ὅλα τὸν κάνουν νὰ ὑποφέρῃ: Τὸ κρύο καὶ ἡ ζέστη, ὁ θόρυβος καὶ ἡ ἡσυχία, τὸ πλῆθος καὶ ἡ μοναξιά, τὸ φῶς καὶ τὸ σκοτάδι.

Διαρκῶς παραπονιέται καὶ εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐέξαπτος.

Βέβαιος, ὅτι δὲν μπορεῖ πιὰ νὰ κάνῃ τίποτα ἀποφεύγει τὸν κόσμο, κλείνεται στὸν ἑαυτό του καὶ ἀναμασάει διαρκῶς τὶς λύπες του. Τὸ καταφύγιό του εἶναι τὸ παρελθὸν καὶ στενοχωρεῖται πολύ, ἐπειδὴ αἰσθάνεται ὅτι

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΟΜ/ΗΕ/17/

Προλάβετε!

πλησιάζει ἡ κλήρωση τῆς ΣΟΥΠΕΡ ΤΟΜΠΟΛΑ τοῦ ΟΜΟ

31 Ἰανουαρίου 1967

κερδίστε

τὸ βάρος σας σὲ λεφτά!..

Ζητῆστε, σήμερα κι' ὅλας, ἀπὸ τὸν παντοπώλη σας κουπόνια συμμετοχῆς τῆς ΣΟΥΠΕΡ ΤΟΜΠΟΛΑ τοῦ ΟΜΟ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΑΤΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

Τὸ βιβλίο θὰ καλλιεργήσῃ καὶ θὰ ἐξυψώσῃ τὸν λαόν

Τοῦ κ. ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΙΤΣΑ, δικηγόρου

Ἦταν ἕνα γεγονὸς γιὰ τὴ πόλη μας ἡ πρόσφατη Διεθνὴ Ἔκθεση Βιβλίου, πρώτη στὸ εἶδος της στὴν Ἑλλάδα. Ἀξίζει κάθε ἔπαινο καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἀγάπη μας, ὥστε νὰ γίνει ἕνας μόνιμος θεσμὸς γιὰ τὴ πόλη μας, ὅπως εἶναι γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη ἡ ἐμπορικὴ ἔκθεση.

Μὲ τὸ βιβλίο γνωρίζονται οἱ λαοί, καταλαβαίνει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ δίνουν τὰ χέρια τους νὰ βαδίσουν τὸ δρόμο τῆς εἰρήνης, τῆς ἀδελφοσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προκοπῆς. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος σήμερα, δὲν ἐπρεπε νὰ ὑπάρχει ποτέ. Ὁ πόλεμος σημαίνει ἀφανισμὸ καὶ σήμαινε αἰῶνες κι' αἰῶνες τὴν κυριαρχία τοῦ θηρίου, ποὺ ἦταν κάποτε ὁ ἄνθρωπος καὶ ποὺ ἀλλοίμονο, δὲν τὸ ξεχνάει ἀκόμη.

Χρειάζονται μόχθοι καὶ ἀγῶνες πολλοὶ γιὰ νὰ γίνει ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος καὶ εἰκόνα Θεοῦ τὸ πρόσωπό του, γιατὶ αὐτὸς πρέπει νᾶναι ὁ σκοπὸς κάθε πολιτείας ὄχι μόνο ἡ οἰκονομική, ὑλικὴ ἀνάπτυξη, ἀλλὰ καὶ ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ τελείωση τοῦ κάθε πολίτη της. Τὸ βιβλίο εἶναι ὁ πιὸ σταθερὸς φίλος σὲ αὐτὸν τὸν ἀγῶνα καὶ ὁ πιὸ πιστὸς μαχητὴς στὴ κατίσχυσή του. Μὲ τὸ βιβλίο βρίσκεσαι σὲ συντροφιὰ τῶν πιὸ ἐκλεκτῶν ἀνθρώπων, ποὺ ἔδειξε τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ πλουταίνεις τὴ καρδιά σου καὶ τὸ μυαλό σου μὲ τὸ δικό τους. Οἱ ὕστερα ἀπὸ τὸ διάθασμα ἑνὸς καλοῦ βιβλίου, ἐχεις ἀνέβει ἕνα σκαλοπάτι πιὸ ψηλὰ τὰ μάτια σου θλέπουν ἀλλιῶς τὸ κόσμο κι' ἔχει μεγαλώσει ἡ καρδιά σου. Ἔχει γίνει ἕνα ὄφελος μέσα σου, εἶσαι καλύτερος. Ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ περιμένει ἀπὸ σένα. Καὶ αὐτὸ εἶναι κείνο, ποὺ ἔχει σημασία· ἡ νίκη τοῦ ἀνθρώπου μέσα σὲ κάθε ἄνθρωπο, ἡ ἀποθολὴ τοῦ κτήνους ἀπὸ τὴ καρδιὰ κάθε ἀνθρώπου.

Στὴν Ἑλλάδα ἀκόμη τὸ βιβλίο εἶναι ἕνα περιφρονημένο καὶ ἄχρηστο εἶδος, γιατὶ οἱ νέοι Ἕλληνες δὲν ἀποφάσισαν ἀκόμη νὰ κερδίσουν τὴν ὠφέλειά του μὲ τὴν ἀγάπη τους. Μόλις τὰ τελευταῖα χρόνια κάτι ἄλλαξε γιὰ τὸ βιβλίο στὴν Ἑλλάδα. Πολλὰ τὰ αἴτια· μεγαλύτερο ἡ ἐκπαίδευση στὴν Ἑλλάδα. Ὁποιος δὲν ἔμαθε ἀπὸ μικρὸς νὰ ἀγαπάη τὸ βιβλίο, δὲν θὰ τὸ μάθει μεγάλος καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκπαίδευση δὲν ἔκανε ποτέ της τίποτε γιὰ νὰ κάνει τοὺς νεοέλληνες νὰ ἀγαπήσουν τὸ βιβλίο. Οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων στὴν Ἑλλάδα εἶναι ὅλοι τους καταπικραμένοι ἀπὸ τὴν περιφρόνηση τοῦ λαοῦ στὸ ἔργο τους καὶ ἀναθεματίζουν τὴν ὥρα, ποὺ γεννήθηκαν Ἕλληνες καὶ γράφουν σὲ αὐτὴ τὴ γλῶσσα. Οἱ στατιστικὲς λένε ὅτι εἴμαστε ὁ πιὸ ἀδιάφορος γιὰ τὸ βιβλίο λαὸς στὴν Εὐρώπη (κάτω καὶ ἀπὸ τὴ Τουρκία).

Μία ἔκθεση βιβλίου ἔχει πολλοὺς σκοποὺς καὶ πολλὰ ὀφέλη. Ἡ ἐπίσκεψη σὲ μιὰ ἔκθεση βιβλίου εἶναι ἕνα ὄφελος γιὰ τοὺς ἐπισκέπτες καὶ γιὰ τὴ κοινωνία. Καὶ εἶδα πολλοὺς ἐπισκέπτες στὴν ἔκθεση τοῦ Ἀρσακείου· σημεῖο παρήγορο, ἂν οἱ ἄλλες διοργανωμένες ἐκδηλώσεις μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, ὅὲν ἔρχονταν νὰ μὲ διαψεύσουν. Στὴ χώρα τοῦ πνεύματος τὸ πιὸ ξένο πρᾶμα εἶναι τὸ πνεῦμα. Ἡ πνευματικὴ ἀνάγκη εἶναι ἡ τελευταία στὸν "Ελληνα καὶ εἶναι φυσικό, γιατὶ ἡ πνευματικὴ ἀνάγκη σημαίνει καλλιέργεια ἢ τούλάχιστον ἔφεση γιὰ καλλιέργεια. Καὶ αὐτὴ τὴν ἔφεση ἔχουμε χρέος νὰ καλλιεργήσουμε σὲ καθένα.

Ἡ ἐπικοινωνία τοῦ Κοινοῦ μὲ τὸ ἔργο τῶν πνευματικῶν δημιουργῶν τοῦ τόπου τους πρῶτα καὶ τοῦ κάθε τόπου ἔπειτα εἶναι μία ἀνάγκη ἀπαραίτητη ὄχι μόνο γιὰ τὴν καλλιέργεια τοῦ λαοῦ μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐπιβίωσή της καὶ τὴ παγκοσμία προβολή της. Οἱ δημιουργοὶ πρέπει νὰ δοῦν τὸ λαό, νὰ μελετήσουν τὰ προβλήματα καὶ τοὺς καϋμούς του καὶ ὁ λαὸς πρέπει νὰ μελετήσῃ τὸ ἔργο τους, νὰ ἐμπνευστεῖ καὶ νὰ μεγαλώσει μὲ τὰ ὁράματά τους. Οἱ δημιουργοὶ εἶναι οἱ πρωτοπόροι, οἱ μπροστάρηδες τοῦ λαοῦ καὶ ὁ λαὸς πρέπει νἄρχεται πίσω τους νὰ τοὺς ἀκολουθεῖ στὰ σκαλοπάτια τῆς ἀνόδου καὶ στοὺς δρόμους τοῦ καλύτερου. Οἱ μεγάλες ἐποχὲς παντοῦ, οἱ χρυσοὶ αἰῶνες ἔγιναν μὲ τὴ συνεργασία καὶ τὴ σύμπραξη δημιουργοῦ καὶ λαοῦ.

Δυστυχῶς σήμερα, στὴν Ἑλλάδα ὁ λαὸς καὶ οἱ δημιουργοὶ εἶναι δύο κύκλοι, ποὺ δὲν συναντιῶνται. Οἱ δημιουργοὶ δημιουργοῦν τὸ ὁποιο ἔργο τους καὶ ὁ λαὸς τραβάει τὸ δικό του δρόμο χωρὶς αὐτούς. Αὐτὴ ἡ κατάσταση κανένα καλὸ ἀποτέλεσμα δὲν μπορεῖ νἄχει. Ἡ ἔκθεση βιβλίου εἶναι ἕνα μέσον νὰ καταπολεμηθῇ αὐτὴ ἡ κατάσταση καὶ νὰ βρεθεῖ ὁ λαὸς κοντὰ στὰ βιβλία καὶ στοὺς δημιουργούς των. Εἶναι εὐτύχημα, ποὺ καὶ στὴ πόλη μας μὲ τὴ διοργάνωση τῆς "Εκθεσης τοῦ βιβλίου καὶ τὴ προγραμμάτιση τοῦ σχεδίου, φάνηκε ὅτι ὑπάρχουν ἀρκετοὶ ἄνθρωποι πρόθυμοι νὰ δουλέψουν γι' αὐτὸ τὸ ἔργο καὶ ἀξίζουν ὅλο μας τὸν ἔπαινο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΙΤΣΑΣ
Δικηγόρος

ΤΟ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΑΙΣΘΗΜΑ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ

Πολλὲς καὶ ἀντίθετες γνῶμες ὑποστηρίζονται μεταξὺ τῶν παιδαγωγῶν σχετικὰ μὲ τὸ θρησκευτικὸ αἴσθημα τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν καλλιέργεια τούτου. Γι' αὐτὸ θ' ἀρχίσουμε μὲ κάποια γενικότητα καὶ θὰ καταλήξωμε στὸ πῶς καὶ πότε οἱ γονεῖς θὰ ἀναλάβουν τὴν χριστιανικὴ ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν των.

Ὁ Τερτυλλιανός, ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς, λέγει «Anima naturaliter cristiana» (ἡ ψυχὴ εἶναι ἐκ φύσεως Χριστιανική). Ἀπὸ τὴ φύσι εἶναι γεννημένος ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸν χριστιανισμό. Ὁ δὲ ἱερὸς Αὐγουστῖνος προσθέτει: Ἐκεῖνο, ποὺ ἱκανοποιεῖ τὴν ἀνθρώπινη ψυχή, εἶναι ὁ Θεός, γι' αὐτὸ «θαθειὰ ἡ ψυχή μου ἐπιποθεῖ τὸν Θεό!».

Εἶναι λοιπὸν ἡ θρησκευτικότης κάτι ἄσχετο κι' ἀφύσικο γιὰ τὸν ἄνθρωπο; Εἶναι χίμαιρα κι' αὐταπάτη; Ἢ εἶναι πραγματικότης καὶ μάλιστα ἡ ὑψίστη πνευματικὴ ἀξία; Εἶναι στοιχεῖο ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα;

Ἀπάντησις: Οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ θρησκευτικότης εἶναι ἔμφυτη λένε: πρῶτον εἶναι φαινόμενο πανάρχαιο, παλαιὸ καὶ πανανθρώπινο. Ὁ Πλούταρχος λέγει ὅτι μπορεῖτε νὰ εὕρετε ἄνθρωπους καὶ πόλεις χωρὶς νερό, χωρὶς θέατρα κλπ. οὐδεὶς ὅμως συνάντησε ὁμάδες ἀνθρώπων χωρὶς θωμὸ καὶ θεό. Ἔπειτα, ἄλλοι προσθέτουν: ἂν ἦταν αἴσθημα ἐπίκτητο, θὰ μποροῦσε εὔκολα νὰ ξερριζωθῇ, δεδομένου μάλιστα ὅτι προβάλλει πολλὲς ἀπαιτήσεις καὶ λίγα δικαιώματα στὸν ἄνθρωπο. «Ἐξ ἄλλου, καὶτοι πολεμεῖται καὶ μάλιστα λυσσωδῶς ἀπὸ τὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα θεμελιώνεται, Διὸ καὶ στὴ Ρωσία σήμερα ἐχομε πλῆθος μαρτύρων ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς Πίστεως. Εἶναι λοιπὸν στὴν ἀνθρώπινη ψυχή, εἶναι αὐθόρμητο. Ὁ Τζαίημς λέγει: »Τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα εἶναι τὸ πρῶτον εἰς τὴν τάξιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ στὴ δύναμη». Ὁπωσδήποτε, ὑπάρχει καὶ εἶναι κάτι ἰδιαίτερον. Παρόμοια ἰσχυρίζεται καὶ ὁ Κλὰρκ. Οὔτος θεωρεῖ τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ὡς τὴν συνειδητὴν στάσιν τοῦ ἀτόμου ἐνώπιον τοῦ θείου Ὄντος. Τοῦ εἶναι συγχρόνως ἀντίληψις, συγκίνησις καὶ ὥθησις. Ἐκδηλώνεται σὲ ὅλες τὶς βασικὲς μορφὲς τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Στὴ διάνοια, τὴ βούλησι, τὸ συναίσθημα. Ἔτσι βεβαιώνεται ἡ ὕπαρξις τοῦ Ὄντος, οἱ ἠθικοὶ κανόνες, οἱ ἐπιθυμίες, ἐφέσεις καὶ ἡ ἕνωσις.

Τέλος προσθέτουν οἱ παιδαγωγοί, ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα συναντᾶται καὶ στὰ παιδιά. Δὲν λείπει ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν μικρῶν, οὔτε ἡ συγκίνησις ἐμπρὸς στὰ μεγάλα θεάματα τῆς φύσεως, οὔτε ἡ μυστηριώδης διαίσθησις τοῦ ἀσράτου, οὔτε ἡ τραγικὴ συναίσθησις τοῦ σφάλματος.

Ἀρίσταρχος

ΕΠΙΝΟΗΣΙΣ ΖΕΥΓΟΥΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

"ΧΑΡΤΗΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΣ" ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΘΑ ΠΡΟΒΛΕΠΗ ΤΑΡΑΧΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ!

ΒΑΣΙΣ Ο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. — Χάρις εἰς ἕνα ἠλεκτρονικὸν ἐγκέφαλον, ποὺ τροφοδοτεῖται μὲ διαφόρους πληροφορίας διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν τῆς κάθε χώρας, ζεύγος Ἀμερικανῶν ἐπιστημόνων, ὁ καθηγητὴς Φάϊερεμπεντ καὶ ἡ σύζυγός του Ρόζαλιντ κατέστρωσεν ἕνα «χάρτην θερμοκρασίας» τοῦ κόσμου ποὺ θὰ ἐπιτρέπῃ, λέγουν, νὰ προβλέψωμεν ποῖα εἶναι τὰ ἔθνη τὰ ἀπειλούμενα ἀπὸ ἐπανάστασιν καὶ πιθανῶς ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐκσπάσουν ταραχαί.

Εἰς τὴν μελέτην αὐτὴν οἱ κυριώτεροι παράγοντες ποὺ ἐρευνῶνται εἶναι ὁ φιλελεύθερος ἢ ὁλοκληρωτικὸς χαρακτὴρ τοῦ κα θεστῶτος, ἡ συχνότης τῶν κυθερνητικῶν κρίσεων καὶ τῶν ἀπεργιῶν ὁ θαθμὸς ἐκπαιδεύσεως, ἡ ποσότης τῶν θερμίδων τοῦ καθημερινοῦ σιτηρεσίου τῶν κατοίκων κατὰ κεφαλὴν κλπ. Αἱ 84 χῶραι ποὺ ἐμελετήθησαν ἀπὸ τοῦ 1955 μέχρι τοῦ 1961, ἐταξινομήθησαν εἰς ἑπτὰ ὁμάδας ἀπὸ τοῦ 0 μέχρι τοῦ 6, ἀναλόγως τοῦ θαθμοῦ σταθερότητός των. Μόνον ἡ Φινλανδία ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν 0, εἶναι δηλαδὴ ἡ πλέον σταθερὰ χώρα. Ἡ Γαλλία ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν 4, ποὺ εἶναι καὶ ἡ πλέον πολυάριθμος — περιλαμθάνει 33 χῶρας — μαζὶ μὲ τὴν Σοθ. "Ενωσιν. Ἡ Ἑλθετία, ἡ Βρεταννία αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν 3. Ἐκτὸς τούτου, αἱ χῶραι ἐταξινομήθησαν ἀναλόγως τῆς «ἐπιθετικότητός» των κατὰ τὰ ἔτη 1955 — 1960. Αἱ πλέον ἐπιθετικαὶ ἦσαν κατὰ σειράν: ἡ Σοθ. "Ενωσις, αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι, ἡ Αἴγυπτος Ἡ ὀλιγώτερον ἐπιθετικὴ ἦτο ἡ Νέα Ζηλανδία.

ΑΠΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΙΝΗΣΕΙΣ

Τοῦ διδασκάλου κ. ΗΛΙΑ ΚΟΛΛΙΑ

Ἡ διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν γύρω κόσμο ὀφείλεται στὶς συγκινήσεις. Ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος εἰσέρχεται σὲ μᾶς μὲ μιὰ χροιὰ τέτοια, ποὺ ἀναστατώνει τὸ «εἶναι» μας καὶ τοῦ δίνει ζωὴ καὶ πάθος. Ἡ ζωή μας εἶναι μιὰ συγκίνηση. Τὸ νεογέννητο κυλάει, γιατὶ ἄφησε μιὰ φωλιὰ ἥρεμη, ὁ ἑτοιμοθάνατος ἀγωνιᾶ, γιατὶ ἀφήνει τὰ ἐγκόσμια.

Ἐμεῖς θὰ σταθοῦμε στὶς παιδικὲς συγκινήσεις, γιατὶ εἶναι οἱ σπουδαιότερες, ὁμορφότερες καὶ οἱ ἐντονώτερες.

Τὸ παιδὶ συγκινεῖται ἀπὸ τὰ πάντα. Ὁ γύρω κόσμος τοῦ στέλνει μυνήματα, σὰν κύματα καὶ τὸ ἀναταράσσουν. Συγκινεῖται καὶ ἀπὸ τὸ λουλούδι καὶ ἀπὸ τὸ γέλοιο. Συγκινεῖται καὶ ἀπὸ τὸ χάδι τοῦ ἥλιου καὶ ἀπὸ τὴ παγωνιά. Ζητᾶ ἔτσι ἡ ψυχή του, ἂς ποῦμε καλύτερα, ἡ προσωπικότητά του, νὰ πλασθῇ. Μέσα του δὲν βρίσκεται παγωνιά, ἀλλὰ ζωή, ποὺ θέλει νὰ μιλήσῃ μὲ μύρια στόματα. Ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα. Ὅποιος κράτησε στὰ ὑπόλοιπά του χρόνια, λίγη ἢ πολλὴ συγκίνηση, λέγεται ἀνάλογα καὶ ἄνθρωπος.

Ἐδῶ στηρίζεται, ἔχει τὴ θάση του, ὁ συναισθηματικὸς κόσμος, ἡ γνώση δηλαδὴ τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ σύμπαντος κόσμου. Λογικὴ δὲν ὑπάρχει ἂν δὲν δουλέψῃ πρῶτα τὸ συναίσθημα καὶ γιὰ τὸ συναίσθημα, ἡ συγκίνηση. Ὅλα μποροῦν νὰ ξεχασθοῦν, ἀλλὰ οἱ παιδικὲς ἀναμνήσεις, ποὺ δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ ὑπολείμματα συγκινήσεων, δὲν φεύγουν.

Τοῦτο τὸ Σχολεῖο τὸ ἐκμετλεύεται ἐπ' ἀγαθῷ τῆς παιδικῆς ψυχῆς. Νομίζω, ὅτι καὶ ἐμεῖς νοιώθουμε συγκίνηση, ὅταν θλέπωμε, ὅτι δώσαμε χαρὰ στὸ παιδὶ μὲ τὴν μορφωτικὴ συγκίνηση, ποὺ τοῦ προξενήσαμε. Ἔτσι ἡ λογικὴ εἶναι φρεσκαρισμένη περισσότερο, γιατὶ κρατᾶ κάτι ἀπὸ τὴν οὐσία αὐτῆς.

Ὁ νοῦς εἶναι ὁ σωρὸς λιθαριῶν καὶ ἡ συγκίνηση, ἡ λάσπη. Καλοδουλευμένη συγκίνηση σημαίνει στέρεο πνευματικὸ σπίτι. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ψυχὴ ἀποκτᾶ σταθερότητα, κάλλος, δυνατότητα ἐπιτυχίας εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τοῦ θίου μας.

Σήμερα τὸ παιδὶ καὶ γενικὰ ἡ ἀνθρωπότης περνᾶ ἔντονες συναισθηματικὲς καταστάσεις, ποὺ τραυματίζουν τὴ συγκίνηση καὶ δημιουργεῖται σ' αὐτὴν κάποια ἀνοσία. Δυνατὴ ἡ συγκίνηση, φέρνει κατάπτωση σὲ ἀντίστοιχο συναίσθημα. Τότε τὰ πάντα εἰσέρχονται στὸ πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ τυπικά, συμφεροντολογικά. Χάνεται ἡ λεγομένη Δημιουργικὴ Σκέψη. Κινεῖται, διότι πρέπει νὰ κινῆται καὶ σκέπτεται, διότι πρέπει νὰ σκέπτεται γιὰ νὰ ζήσῃ. Γι' αὐτό, κυρίως, ἡ κοινωνία δὲν ἔχει ἠθικὸ χαρακτῆρα. "Ο,τι φτιάχνει τὸ σχολεῖο, καταστρέφεται στὴ πράξη.

Μὲ τοῦτο δὲν θέλομε νὰ ποῦμε ὅτι πρέπει νὰ κάνωμε τὰ παιδιὰ μας εὐσυγκίνητα. Τοῦτο

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Νυφικὰ ★ Μπομπονιέρες
Στέφανα ★ Βαπτιστικὰ
ΒΑΣΙΛ. Ν. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ
(ΚΟΡΙΝΘΟΥ 287, ΤΗΛ. 37 - 21)
ΠΑΝΤΟΤΕ ΚΑΤΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

ΠΕΡΙΦΡΑΞΕΙΣ — ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑΤΑ
ΠΟΛΥΕΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΙΣ
"ΑΤΛΑΣ"
ΚΑΝΑΚΑΡΗ 81 ΤΗΛ. 62-33

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΤΑΞΙ
ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΟΛΓΑΣ
69 - 39
ΕΞΥΠΗΡΕΤΕΙΣΘΕ ΜΟΝΟΝ ΜΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

ΜΠΡΑΝΤΥ Καρέλα

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ - ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΙΔΗ
★ ΣΤΕΦΑΝΑ ΓΑΜΟΥ
★ ΝΥΦΙΚΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
12 ΥΠΕΡΟΧΑ ΜΟΝΤΕΛΑΚΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΔΕΙΞΙ ΝΥΦΙΚΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΔΟΥ
★ ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΕΣ ΓΑΜΟΥ
★ ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΕΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ
Ο,ΤΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ — ΕΚΛΕΚΤΑ ΣΧΕΔΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΗΣ
ΕΡΜΟΥ 54, ΤΗΛ. 46 - 02

Gloriphon

Τὸ Gloriphon δὰ προσφέρει μέχρι 4 Φεβρουαρίου 4.000 σειρὲς «συνδυασμοῦ», ποὺ ἡ κάθε μία ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ πλήρη σειρὰ «Πανεπιστημιακὴ» (ἡμερησίας μελέτης) καὶ μιὰ σειρὰ «Ὑπνοπαιδείας» σὲ νέα ὑπερπολυτελῆ ἐνιαία συσκευασία.

Θὰ μιλήσετε μέσα σὲ ἐλάχιστες μέρες μὲ θαυμάσια προ